

NVTZ: Zeeland en Zuid-Holland

Een kort verslag gemaakt met Dembrane Echo

Toezichtvisie 3.0

De sessie was een interactieve bijeenkomst gericht op de toekomst van toezicht, specifiek over de toezichtvisie 3.0. Hier zijn de belangrijkste punten die besproken werden:

Hoofdpijnen van de discussie:

1. Veranderende context van toezicht:

- Er is een verschuiving gaande van organisatiegericht naar maatschappelijk gericht toezicht
- Het taken- en competentiepakket van toezichthouders wordt steeds breder en inhoudelijk steeds uitdagender
- Er is meer aandacht nodig voor regionale/lokale context en samenwerking

2. Belangrijke thema's die naar voren kwamen:

- Ecosysteem-denken: Niet meer denken vanuit alleen de eigen organisatie maar vanuit het gehele systeem van zorg en welzijn
- Lokale verankering: Meer aandacht voor wat er speelt in wijken/dorpen/steden
- Samenwerking: Zoeken naar nieuwe vormen van samenwerking met andere partijen (verenigingen, welzijnsorganisaties etc.)

Zorgen die leven:

- Houdbaarheid van het huidige governancemodel
- Toenemende complexiteit van de toezichthoudende rol
- Spanningsveld tussen organisatiebelang en maatschappelijk belang
- Toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg in de toekomst

Nieuwe inzichten/ideeën:

- Meer denken vanuit de maatschappelijke opdracht in plaats van de organisatie
- Flexibelere vormen van governance die passen bij lokale of regionale context
- Sterkere verbinding met informele netwerken en burgerinitiatieven
- Van zorg als "intensieve menshouderij" naar gewoon leven en gezondheidsbevordering d.m.v. maatwerk en verbinding

Concrete suggesties:

- Meer contact tussen toezichthouders van verschillende organisaties in dezelfde regio
- Actievere rol in het verbinden van formele en informele zorg
- Kritisch kijken naar de noodzaak van steeds nieuwe strategische plannen
- Meer aandacht voor wat er al gebeurt in lokale gemeenschappen

Beleidsplan 2026-2030

De algemene teneur was dat de NVTZ een meer proactieve rol moet gaan spelen in het vormgeven van toekomstgericht toezicht, waarbij er een balans moet worden gevonden tussen de traditionele toezichthoudende rol en een meer maatschappelijk betrokken positie.

Enkele hoofdthema's die naar voren kwamen:

1. Transitie en Innovatie

- Er werd gepleit voor een meer activistische rol van toezichthouders
- Citaat: "Toezichtrol was toch altijd een beetje bescheiden, vooral op afstand. Het is ook aan de NVTZ om in ieder geval richting toezichthouders wel duidelijk te zijn wat de ontwikkelingen zijn, wat gevraagd wordt"
- Specifieke aandacht voor financiering van transities werd genoemd als cruciaal punt

2. Samenwerking en Netwerken

- Sterke focus op sectoroverstijgende samenwerking
- Citaat: "We hebben individuele leden waar we mee te doen hebben. We hebben ook toekomstige leden. [...] We hebben onze belanghouders, VWS en IGJ/NZa en de LOC."
- Er werd gepleit voor meer verbinding tussen formele en informele zorg

3. Ethische Dilemma's en AI

- Nieuwe uitdagingen rond technologie en AI werden besproken
- Citaat: "Als je de AI gaat gebruiken om het werk van je personeel te voorspellen, kun je de uitstroom van je personeel voorspellen. Dat ligt op een grens natuurlijk."

4. Professionalisering en Ontwikkeling

- Behoefte aan concrete handvatten voor toezichthouders
- Focus op praktijkvoorbeelden en casuïstiek

5. Van Binnen naar Buiten

- Sterke behoefte aan meer externe oriëntatie
- Citaat: "We hebben in onze laatste evaluatie van het bestuur vastgesteld dat we ook veel meer van buiten naar binnen moet gaan. Dus het overleg met andere organisaties moeten opzoeken."

Professionalisering NVTZ

De sessie bestond uit twee hoofdonderdelen:

1. Het Programma Goed Toezicht

Er was een uitgebreide discussie over het "Programma Goed Toezicht" dat sinds 2017 bestaat. Dit programma is gebaseerd op vier kernwaarden:

- Goed beslagen ten ijs
- Evaluatie en reflectie
- Transparantie en aanspreekbaarheid
- Hoeder van de dialoog (nieuwste waarde)

2. Het Opleidingsaanbod

Het tweede deel ging over het opleidingsaanbod van de NVTZ-academie. Belangrijke punten die naar voren kwamen:

- Behoeftte aan meer praktijkgerichte opleidingen versus theoretische kennis
- Focus op de "zachte kant" van toezicht

Zoals een deelnemer aangaf: "Ik heb zelf wat minder behoefte aan echt hele harde cognitieve dingen... ik zoek het veel meer in de dynamische kant."

- Aandacht voor online leren

Quote: "De werkvorm Webinar [...] het is een uitstekend middel om in een uur tijd een bepaalde problematiek aan de orde te stellen."

Concrete suggesties die werden gedaan:

1. Meer aandacht voor kleine organisaties

Quote: "Een kleinere toko heeft beperkte middelen, dus die is aan het zoeken. En of je daar dan een cursus voor moet geven, of je als NVTZ dat gewoon in een handzaam A4'tje kunt zetten."

2. Meer aandacht voor jonge toezichthouders

Quote: "Leerpositie stagiaire, dus jonge mensen het vak van toezichthouder leren en mogelijkheid geven om een jaarcyclus mee te draaien, wordt wel gedaan, maar mag best wat meer bekendheid krijgen."

3. Focus op branche-overstijgende samenwerking

Quote: "Is die crisis in zorg en/of welzijn nou zo anders dan die crisis bij woningcorporaties? We zijn eigenlijk tot de conclusie gekomen dat dat niet zo is."

4. Betere communicatie en zichtbaarheid

De algemene teneur was dat er behoefte is aan een meer praktijkgerichte en toegankelijke opleidingen en een flexibele benadering van professionalisering, met behoud van kwaliteit maar wel betaalbaar voor alle organisaties. Daarbij werd intervisie uitdrukkelijk genoemd als vorm om intercollegiale consultatie toe te passen.

Rode draad van de bijeenkomst

Rode draden door de sessies:

1. Verschuiving naar maatschappelijke oriëntatie:

- Er is een duidelijke beweging van intern/organisatiegericht toezicht naar meer extern/maatschappelijk georiënteerd toezicht
- Het "ecosysteem-denken" komt sterk naar voren: kijken vanuit het grotere geheel en de samenhang tussen verschillende partijen
- Focus op lokale context en verbinding met de gemeenschap wordt belangrijker
- Beweging van buiten naar binnen

2. Noodzaak tot transformatie van toezicht:

- Het huidige model van toezicht staat onder druk en moet zich aanpassen
- Meer aandacht voor samenwerking tussen verschillende partijen en sectoren
- Behoeft aan andere competenties en een nieuw profiel voor toezichthouders

3. Professionalisering en ontwikkeling:

- Het professionaliseringsprogramma van de NVTZ wordt herzien
- Behoeft aan praktische handvatten voor de nieuwe rol
- Aandacht voor collectief leren en teamontwikkeling binnen raden van toezicht

Belangrijke thema's die naar voren kwamen:

1. Regionale/lokale focus:

- Meer aandacht voor wat er speelt in de directe omgeving
- Maatwerk per regio/locatie in plaats van één landelijk model
- Verbinding met lokale gemeenschappen en initiatieven

2. Samenwerking:

- Over organisatiegrenzen heen kijken
- Verbinding zoeken met andere sectoren
- Netwerken en partnerships ontwikkelen

3. Toekomstgerichtheid:

- Voorbereiden op ontwikkelingen richting 2030
- Anticiperen op maatschappelijke veranderingen
- Nieuwe vormen van governance verkennen

4. Praktische uitdagingen:

- Balans tussen verschillende rollen en verantwoordelijkheden
- Tijdsbesteding en werkdruk
- Competentieontwikkeling en scholing

Conclusies:

1. Het toezicht transformeert naar een meer maatschappelijk georiënteerde rol
2. Dit vraagt om nieuwe competenties en een aangepast profiel van toezichthouders
3. De NVTZ heeft een belangrijke rol in het faciliteren van deze ontwikkeling
4. Er is behoefte aan concrete handvatten en ondersteuning bij deze transformatie

De sessies laten zien dat de NVTZ actief bezig is met het vormgeven van de toekomst van toezicht, waarbij de maatschappelijke oriëntatie centraal staat. Dit vraagt om een fundamentele heroriëntatie op de rol van toezichthouders en de wijze waarop zij hun werk doen.